

اسلام دنیایی

سنہ ۱۴۰۱ بازار ایتسی ۴ شوال ۱۴۰۱
۱۴ عدد ۳۳۱ ۳۲۹

نتیجہ سی اولدینی جزئی تأمل ایلہ ظامر اولور. بن بو سوزلری بر قاج رفہ در تکرار اتمکده یم نه قدر تکرار ایدرسک چوق کوریلہ مز، زیرا احتیاج دعا چوقدر .

عمومیتله انسانلرک مرحنه میال اولدینی فی الحقیقه بر امر طبیعی در، مع مافیہ بر چوق اخوانیز بوبایدہ غلایدہ رک یا کلاش معنایہ ذاعب اولیورلر، بر آدمک جولوق چو جو غنه مرحمت ایدہ جکم دبرکن مملکتی و مایونارجه خاقی او و دیورلر منفعت شخصیه او غرنده مضرات عمومیه دعوت اولیور . بز وظیفه اولوق اوزره بالکز شو جهتی اخطار اتمکله اکتفا ایدہ جکزر جناباه عموم مسلمانلرہ امرامورده کمال بصیرتله بولمینی نصیب و میسر ایاہون . و عموم مسلمانلرہ حقیقی مرحمت معنائی بیلدرسون آمین ...

عبدالرشید

ایقاظ

«انی احرم الیکم حق الضعیفین الینم والمرأة»

بک بویوک بر اخطار، صوک درجه دقت ایدله جک بر فضیله اجتماعیه، درین بر شفقت، علوی بر حس رفت ...

نور دیده انسانیت افندمز بو خطاب سامیلرنده و بن سزه ابکی ضعیفک حققی تحریم ایدرم .

بونلرک بری ینیم و دیگری قادیندر، بیوربورلر. اویله بر حق که هرملتک همان ابکی ثلثه شامل و ساریدر، قادینلر و ینیمار دنیلیدیکی وقت کوز اوکنه محافظه مادیات و معنویاتی رجاله تودیع ایدلش بک مهم و کثیر الافراد، بر جمعیت کلیر، میلیونلره بالغ آنا، همشیره، اولاد بزه عرض احتیاج ایدر، بونلرک کانه حقوقی رجالاتک بد امانتیه مودوع، سعادت و فلاکتی ینہ اولار اوزرینه محسوبدر. ینیمار و قابیلر حامی انسانیت اولان فی ذلشک نوبیه مخصوصه لرینی حاملدرلر .

مر برده و مر شیدہ، عرفیل و حرکنده واصل منهای کلمات اولان سیدالبشر اقدس رک ضعیفانی ناصل بر صحابت کریمانہ ایلہ حمایه بویورارق، حقوق عبادک کافسی محترم، و کافه سنک - و تصرف حرام اولدینی حالده بالخاصه ینیم و قادین حقک، تا کیداً نوصیه و اخطارنده کی دقت و حکمتہ حیران اولماق ممکن دکدر. و اصحاب حقوق، شخصی و اجتماعی ابکی نوع اوصاف و احوال خصوصیه مالکدرلر .

شخصیتی اعتباریلہ ینیم، باباسز، ولسز، و بناء علیه هیئت اجتماعیه ایچنده حامیسز و دلایلسز بر بیکس، معیشت مادیه و موجودیت معنویه سی دائما تهلکیه معروض بر عاجزدر. او حالده بر هیئت اجتماعیه مندنہ ایچنده کی موقعی بک مهمدر. اولک جقوقی، دکل - و صرف ایدلک حتی لایقله محافظه اولونمزسه اوکا خیانت ایدلش، و اونک وارلغندن استفاده ایدلکدن ماعدا بالعکس حیاتی - فالت و محرومیتک هر تورلو حملات مشومہ سنه ترک اولنش دیمکدر. چونکه

بیکیس بر غریب الدیار کی عاجز، حقوقی مدافعه دن
مرجهتله قاصر بر زمیندر . شخصیتی دیگرک
تجاوزدن کندی کندینه صیانت ابدیهیامسی
امکانسزدر ؛ باباسز بر جوجوق ، و بناء علیه
صیانت محتاج بر وجود ناقص کیدر . او حالد
بونک ، شخصیتی قوی و مدافعه غلبه مقتدر بر
آدمه بکزه ، به جکی کی حقوقیده اونک ید
کفایتنده کی حقوقله قیاس ایدله من . یتیمک
ضف و عجزی آخره احتیاجی ایجاب ایتدیکندن
شخصیتی بر و دیمه حکمنی آلیز ، محافظه سی
واجب بر امانت حاله کیر . بوبله بر زوالیمیک
اضاعه حقوقنده کی خیانتک درجه سی عقل سلیم
زدنده عیاندر . چونکه یتیمک هلاکی دیمکدر .
اجتماعی اولان احوال خصوصیه من کلجه ،
بونک نه دیمک اولدینی ، شخصی اوصافک
تأمندن همان کاملاً استتاج اولانه یلیز ؛ یعنی
حقوقک سه و تصرفله یتیم ، منسوب اولدینی
ملک بر مظلومی ، و بر یوز قاراسی اولدندن
باشقه محافظه حق و تأمین مستقبل حالده وطنه
اغلب احتمال فائده لی بر عضو اوله جق ایکن بو
مزیت اوندن سلب ایدیلرک برینه مغرور
و پریشان دیگر بر شخص ناتوان اقامه ایدلش
اولور .

دیگر یتیم اولمایان چوجوقلرک و لیلری
طرفندن تعلیم و تربیه لری ابله هیئت اجتماعیه نک
قازاندینی قوت بونده ضمه ، ضیاعه ، و بناء علیه
شره و ضرره منقلب اولور . اوبنیم ، بلکه
منور الفکر و نامولی بر آدم جبهه جق ایکن
بو دفعه حقوقک محو و کمنی بوزندن برسقیل ،

بر جاهل اولارق یتیشیر . منسوب اولدینی
جمعبه مضرتی دوقونور . یتیمک هیچ بر ماملکی
سه و تصرفه اوغرا به جق بر کونه موجود مادیسی
بولدینی فرض ایدلسه ، اساس بنه دکیشمز .
چونکه اووقت ده افرادندن بولندینی قومک
اوزربنه محسوب بر حق وارددر . او قوم اونی
تعلیم و تربیه و زکاتندن صرف ابله یتشیرمه
مأمورددر . چونکه اسلامیتده تعاضه وارددر .
« المؤمن للمؤمن کالبذیان یشد بعضه بعضاً »
حدیث شریفی بونک ایچون بر شاهد عالی و بر سند
قویدر . زمانمزده بیت المالک مدیر و محافظی اولان
حکومت یتیمارک امت طرفندن منصوب ولی
و وصیه یدر . وینه ولایت عامه نی حائز امام
مسلمینک واسطه اجراییه سی و وکیل مسئولی
اولان حکومتک بر خصوصیه کی وظیفه سی غایت
مهم و صریحدر . بو حدیث شریفک یالکیز
مؤمنلره انحصاری باشقه نقطه نظر دن اولوب
رقسه مذمی ، تعبیر اولنان و ملک اسلامده مؤمن
وطندا شریله استقامت اوزره حرکت ایتدکلری
حالد محافظه مال و جان و عرضلری کندیمز کیکیلردن
دها مهم و معتنا اولان غیر مسلم تبسمه نک ایستامنده
شاملدر . اونلرک یتیمار بنکده حقوقه ایستام
مسلمیندن فرقی یوقدر .

حتی فخر الکائنات افندمن بونلر حقنده
« من أذى ذمياً فالأخصمه ومن كنت خصمه
خصمه يوم القيامة » بوبریورلر . معناسی
« هرکیم بر ذمی به بغیر حق اذیت ایدرسه اونک
خصمی بن ایم . و بن کیمه خصم اولورسم اونکله
روز جزاده بخاصمه ایدرم » دیمکدر .

ملی هیئت اجتماعیہ مزک الہ آجینہ جق و اہمالی
الک چیرکین احوال و مناظرندن بری ده فقیر
یتیمک مرآن کوزه چاربان حال سہ فائیدر .
کوزک فنا شیلری کورہ کورہ آلیشمہ سندن متولد
بو اہمال ظالمانہ بی ناصل تاویل ایدرز بیہام .
بزم کی فقیر دو شمشیر بر ملک شورادہ بورادہ
سورونوب دیلنجی اولان باباسز جوجوقار
ایچون ماجالر، اونلری آدام ایدہ جک، و سہلر
یایمق ملنک وجدانی تقویہ دیمکدر . بزم استانبولک
دارالشفقہ سی کی دعا یوز دانہ دارالخیر ایستہ .
بزی میدانہ کثیرہ جک و علل واسقام اجتماعیہ مزک
الک مهم بر قسمی دفع و نداوی ایدہ جک شیلردن
بری ده بودر .

یتیمک حقنہ کی امر الہینک عظمت و حکمتی
« ولیخش الذین لو ترکوا من خلفہم ذریۃ ضعیفاً
خافوا علیہم فلیتقوا اللہ و ليقولوا قولاً سدیداً »
آیت کریمہ سندن کمال بیزانہ عبر بخش قاب
و وجدان اولور . معنی حالبی « اولدکلری
وقت آرقلرندہ ضعیف و اعانتہ اوغرا ملرندن
اندیشہ بی موجب کوجوک جوجوقلر ترک ایتمکدن
دوچار خوف اولانلر ضعیفای ایتم حقلرندہ
کندیلری اولدکن صوکرہ قالہ جق جوجوقلرینہ
ایدلنی نمی ایلدکلری معاملہ بی ایفا صورتیہ
اللہ ارتقا و ایتمہ کوزل - وز سویلبہرک تلطفلرینہ
اقتدا ایتمیلرلر ، دیمکدر .

صریح اولدینی قدردرین بر حکمت اخلاق ،
بر معنای بلند حقیقت تلقین ایدن بو اخطار الہی
اولاد صاحبیلری ایچون بویوک بر وعددر .
الوپررکہ اونلر جوجوقلرینی بوسورتلہ و بوشرط

داخلندہ صیانت الہیہ بہ تودیع ایدہ یلسونلر .
باقیکز : اللہ یتیملری بزم ناصل توصیہ بویوربور ،
و مقابلندہ بر بابا ایچون نہ قدر تسلیم بخش بر
لطف و مکافاة وعدہ ایدور . بورادہ یتیمک
موقعی بویوربور ، اونک قلبی تظیب ایدملک دیکر
یتیم قالہ بقلرک حفظ الہی آئندہ مصونیتی تأمین
ایدیلور . آیت کریمہ « فلیتقوا اللہ » بیورلسی
تقوا سز قورقوک مقبول اولامیہ جفنی افہام ایدر .
کوجوک جوجوقلری اولان بر پدر یتیملرہ
کندی اولادی کی معاملہ ایدرہ اونلری ایدیا
ترک الہ کیمہ سز بر افسندن اندیشہ ایتمہ لیدر .
نہ بویوک استراحت قاب ، نہ عنوی مرحمت ...
دیمک یتیملرہ کندی اولادیز کی باقہ جفز ،
و بوسورتلہ عند الہی « او قدر مقبول اولہ جفز کہ
آرقدہ ایدیا براقہ جفمز سوکیلی اولادیز الہک
صیانتہ ، ظہر بر موقع ایتمہ بولنہ جقلر . بوندن
دعا بویوک نہ اولہ ییلر ۹۰۰ بورادہ کی غایہ اخلاقیہ
نک انسانیتہ شرف بخش اولان عاونی دہ باشقہ
بر حال ..

قادیلرہ کانچہ : بونک شخصیتی بو - بوتون
باشقہ بر اہمیت عرض ایدر . چونکہ بونلر
حیات آرقاداتی ، قلب یووامی ، جوجوق
آناسیدرلر . قادیسز بر اوجاقی ہر وقت - بونک ،
آناسز بر جوجفک بونی دانغا بو کوکدر . قادین
آلی ، جنسہ خاص اولان زمی شفققلہ جہرہ
بشرینی اوقشامازسہ حیانتک بر جوق تسلیملری
معدوم قالیر . قادینک شخصیتی ارککک متممیدر .
سطحی نظرلرہ ایلدیشہ ، بن قادین شخصیتندہ کی

نزاكت و رقت اولئك مستثنا بر فطرته ياراييد يفتي
 كوستر. قاديك خلقتي حسيات اعتباريله دنياده
 اك نازك ، اك زياده محفظه لايقي ، واك صميمي
 احترام واعتنايه مستحق بر معنويت اظهار ايدر.
 اولئك بك درين مرحمت و شفقت ، كبرلي نأثرلره
 محاط اولان حسياتينه دوقونقي ، اولئك بو
 كوزل و انچه بئلكنه اهميت و برمهك جمعيت
 بشريه ايجون منكر وجدان اولقي ديمكدر .
 چونكه ارككك وجداني قاديك قاي تربيه ايدره .
 قاديك موقع اجتماعي ايسه كهيت
 و كيفيتجه اركككن دعاهمه در . اولاه كمينجه
 جمعيت بشريه افرادينك بوزده آلتشي
 قاديندر .

دبك كه ابي اداره ايدلوب حقوقي لايقيه
 طئنه انسانلرك نصفدن زياده سني تشكيل ايدن
 بو عنصردن بك بوبوك بر فائده و قوت استحصال
 ايدليلر . و نظام عالم ابكي جنسك يفتي اركككه
 قاديك متقابل و وظائف مخصوصه ايفاسي و بيه
 متقابل حقوقه مالك اولسي حائنده فورولديغندن
 حقوق و وظائف مذكورديه شريعت و سنججه
 رعايت ايدملكه غايه اجتماعيه تماميله حصول بولاش
 و عالمه لردن تركب ايدن اقوام هينلرينك مقصد
 تكاملي الده ايداش اولور . عالمه لرك مادي
 و معنوي رفاه و راحت قادين حقنك تامينيله
 قابلدن . قادين ، كافه مزايا و اهميتيله برابر خلقتي
 مقتضاسي ضعيفدر . نظر شريعتده نه و لشمش بر
 قادين طبق عاجز بر يقيم كي زوجنه و ديمه در .
 اركك اولئك حقوقنه رعايت ، معنويانه احترام ،
 اناشه و استراحتنه دقت و اهمام ، خدمتي تقدير ،

نأراتي تسليه ، و حسن معامله ايله محبتي جلب
 ايله مكلفدر . او حلقه قادين ، بهيمي آرزولره
 بي رحمانه كيف و بهانه لره بر اقبيلر ذليل بر محاقق
 دكلدر . بوبله حساره قادين حقنده عادلانه معامله
 امكاني معدوم عد اولكه چيغندن بو تورلو فكر
 استيلا نقيجه سي اولان تعدد زوچات و يا طلاق
 ايله زوجنهك تغيير مدعش بر كوتوك .
 انسانانه قارشي ظالمانه بر تجاوز ، و بعضاً وجدانك
 ضعفنه حكم ايتدبردن بر فساد اخلاق صاييله
 بري وارددر . بوجاهلرك چيركينلي و انسانلتي ضمناً
 و نلناذليل و تحقير ايله سيئات فسانيه و شهرات
 بهيميهك اولانجه كر اعنيه نظهرى بك ايكرنج
 منظره كوستر . چونكه اسبابي شريعت مطهر دن
 بو بو تون خارج و صرف عوس ايله دولو بر
 شهوت و حشيه دن باشقه برشي دكلدر . بو تورلو
 معامله لره مركون معروض قلان قادين عنصر مهمك
 اوغرا ديني مصائب بو كون صاييله مقوله توكنمز .
 عصمت عائله ، زيبه اولاد محافظه انسال ، حضور
 وجدان ، انتقام حيات عيشي بو بولده محو و بها
 اوله رقي برينه دواسي اولمايان بر پيشانلق ايله بك
 درلوسقالت و ذات ، يراو در اخلاق سزاقه ظلم ،
 عداوت ، حسرت ، ذكبت خلاصه معنويان قتل
 ايدن ، بيهن بر جوق اسباب جفا و فلاكت طوبلانير .
 قادين ، كوز باشلريله مادي بر حرمان ايجنده
 بيكس قالير . معنوي عذابلره محو اولور كيدر .
 بوبله بر محيطده نه محبت و طئنه ، نه اصالت حس
 و نه قلب ، نه وجدان ، نه بو نلري وجوده كترين
 الله قورقوسى ، هيچ برشي بو قدر . ايشه سزه
 خراب بر وجود ، خسته و مجنون بر وارلق . . .

الدين والادب رساله سنده ش، شرف امضا سيله
درج اولان آتی ده کی مقاله بی بر درجه قدر فائده لی
بولد بفرزدن عیناً نقل ایندک . واقعاً صاحب مقاله
روسیه ده کی مدرسه لرده تفسیر وحدیک اوقونمه سی
بوزندن قرآندن غفلت لرینی یازیور حالیکه بزم مملکت سزده
تفسیر، حدیث اوقوندی بی حالد مجرد آ کلابه رق، اوقونمه
دینی ایچون قرآن مبیندن غفلت و بو غفلت سزده تعند
ایدیورز، بناء علیه مقاله بزم ایچون دها زیاده شایان
دقت در :

قرآن دن غفلتمز وسبیلری .

بزم الیوم موجود اولان دینی مدرسه لر بزمده ؛
دینک عبادت قسملری ، فقه مسئله لری آز
چوق اوقونیورسده ، لکن دینک اساسی
اولان قرآن و تفسیر درسنه ، وشونک ایچون
روح و اخلاق کزک تصفییه سنه اهمیت و پرلیور ایدی .
الک مشهور مدرسه لریک درس جدول لرندن قرآن
و تفسیر و حدیث درس لری تماماً قالدیرلمشدی .

تفسیر اوقودیجی مدرسه لرلر ده اکثر بی
قرآن وحدیثی آ کلامی ، آندن بر حکم
جیقارمق بزم وظیفه من دکل ، بواشی مجتهدلر
تمام ایشلر ، ب تفسیر ، حدیث درس لرینی تبرکاً
اوقودیورز ، دبه سویلر لر ایدی . بوسوزی ،
مدرسه سنده ایکی اوج یوز شاگرد تربیه ایدن
مدرساردن چوق کره ایشتمش ایدک .

آرتق دین مدرسه لرلر ده الک لزوملی اولان
تفسیر ، حدیث درس لری اوقونما سزه ، اوقودانلر ده
اونکله فائده لیمک ، آ کلامی ، عبرت لیمک قصدیه
اوقونما زلر سه ، اومدرسه اقدیلرینک بصیرت لری ،
قرآن وحدیث روحاری ابله روحانیه لری

آ کلاشیلیدی که قادینک ضعیفی اونی بوفلا کتاره
معروض قیلدی بی ایچون حق ده اوقدر شایان حفظ
و اعتنادر . حکمت اخلاق ک درجه قصوای کالانه
ایر شکم کده سرور عالم اولان سید البشر اقدمزک
بنیم وقادین حقنی صورت مخصوصه ده تحریم
بویورملرنده کی بوبوکاک ، اوحقک طانما سندن
هیئت اجتماعیه طاری اولاجق فنا لفرک تفکر بیه
نظر وجدانده کیندکجه تعالی ایدیور بوفنا لفرک
بزمده کی چوقلغه کوره وشو حدیث شریف نبوی بی
هرکون اوقوسقی . هر آن کوز اوکنده بولندیر .
سقی بیه آ زدر .

و فقط الک زیاده مراقبی موجب اولان شی . بزم
دینی عبادت بدنیهدن عبارت ایش کی بیلدی رهرک
فضائل اخلاقیه و کالات اسلامی بی تلقین و تعلیم
و منسوب اولدقلری وطن و ملت مدیون بولندقلری
خدمت لک هیچ برینی ایغا ایتیمه رک بالکز اهالینک
جهانندن استفاده ابله شریعتی مسند پادشاهک
کیفیه آلت ایتیمکه قدر واران و دین مبین اسلامک
حکمت عالیه و کالات الهیه سی ارا بوب نجده
پرورانه بعض حقایق تمهید ایدنلر دشمن اولان
بوزده طقسان طقوزی فائده سز ، علمائز میاند
بوکی دقایق اخلاقیه و مزیات جلیله نبویه بی
بیان و بزم کالاتانلرک موجود اولوب اولدی بی
واکر موجود ابله هانکی سندن قاج کشی به
نه واسطه ابله معنویات اسلامه دائر نه اوکرندیکنی
بیلیمکدر .

علی سعاد

